

Sygn. akt I C 1673/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSO Ewa Lisowiec

Protokolant - stażysta Joanna Lubańska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2017 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko E. K. i T. K. (1)

o zapłatę

1. uchyła nakaz zapłaty dnia 21 kwietnia 2017r. wydany po sygnaturą I Nc 107/17 w całości;
2. zasądza solidarnie od pozwanych E. K. i T. K. (1) na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 39.232,37 (trzydzieści dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści dwa złote trzydzieści siedem groszy) przy czym należność tę rozkłada na 30 rat miesięcznych, w tym pierwszych 12 rat płatnych będzie po 1.000,00 (jeden tysiąc złotych) miesięcznie, następnych 17 rat płatnych będzie po 1.500,00 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) miesięcznie, a ostania 30-ta rata płatna będzie w kwocie 1.732,37 (jeden tysiąc siedemset trzydzieści dwa złotych trzydzieści siedem groszy); raty płatne będą od pierwszego miesiąca po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku do 20-ego każdego miesiąca z góry;
3. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 237.122,61 złotych (dwieście trzydzieści siedem tysięcy sto dwadzieścia dwa złote sześćdziesiąt jeden groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 21 marca 2017r. do dnia 5 listopada 2017r., przy czym należność główną rozkłada na 119 rat miesięcznych w tym pierwszych 118 rat płatnych będzie po 2.000,00 (dwa tysiące złotych), zaś ostatnia 119-ta rata płatna będzie w kwocie 1.122,61 (jeden tysiąc sto dwadzieścia dwa złote sześćdziesiąt jeden groszy), a nadto ostania rata płatna będzie wraz z odsetkami powyżej zasądzonymi; raty płatne będą do 20-ego każdego miesiąca z góry poczynając od 31 miesiąca po uprawomocnieniu się wyroku tj. od następnego miesiąca przypadającego po spłacie ostatniej raty o której mowa w punkcie 2 wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;
4. oddala powództwo w pozostałej części
5. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 2.713,23 (dwa tysiące siedemset trzynaście złotych dwadzieścia trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa

sygn. akt I C 1673/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 kwietnia 2017 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenia solidarnie od pozwanych E. K. i T. K. (1) kwoty 276.354,98 złotych, na którą składała się należność główna w wysokości 237.122,61 złotych oraz odsetki umowne liczone od 24 lutego 2015 roku do 20 marca 2017 roku w kwocie 39.232,37 złotych. Nadto powód domagał się od pozwanych zasądzenia solidarnie na swoją rzecz dalszych odsetek umownych od sumy należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 21 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz wnosił o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesów.

W uzasadnieniu wskazano, że powyższe zadłużenie pozwanych zostało stwierdzone na podstawie ksiąg bankowych powoda. Powód skierował do pozwanych w dniu 26 stycznia 2017 roku wezwania do zapłaty, które odebrali w dniu 9 lutego 2017 roku. Pozwani jednak dotąd nie uregulowali wskazanej należności.

W dniu 21 kwietnia 2017 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 107/17 Sąd Okręgowy w Toruniu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

W zarzutach od nakazu zapłaty E. K. i T. K. (1) wnieśli o jego uchylenie i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu. Zdaniem pozwanych dokonane w dniu 25 listopada 2016 roku wypowiedzenie umowy kredytowej było bezskutecznie, ponieważ powód, wbrew przepisom art. 75c ust. 1-2 ustawy Prawo Bankowe, nie udzielił im uprzednio informacji o możliwości restrukturyzacji kredytu. Na wypadek nieuwzględnienia tego zarzutu pozwani wnieśli o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty.

W odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty powód wniósł o utrzymanie go w mocy w całości oraz sprzeciwił się ewentualnemu rozłożeniu należności na raty.

Ostatecznie w piśmie z dnia 30 października 2017 roku pełnomocnik pozwanych wskazał, że nie kwestionuje już żądania pozwu, jednak na podstawie art. 320 kpc wnosi o rozłożenie dochodzonego pozwem świadczenia na 294 raty płatne do 20 dnia każdego miesiąca w kwotach po 1.000 złotych wraz z ostatnią 294 ratą w kwocie 360,53 złotych. Stanowisko to pozwani podtrzymali na rozprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. oraz małżonkowie E. i T. K. (2) zawarli w dniu 31 maja 2007 roku umowę kredytu hipotecznego. Na mocy umowy bank oddał do dyspozycji kredytobiorcom kwotę 258.728,82 złotych na budowę domu na nieruchomości pozwanych oraz spłatę zadłużenia z tytułu kredytu hipotecznego udzielonego przez inny bank. Zabezpieczeniem spłaty kredytu były m.in. hipoteki zwykła i kaucyjna na nieruchomości pozwanych. Pozwani zobowiązali się do spłaty kredytu wraz z odsetkami umownymi w 359 ratach miesięcznych, płatnych do piętnastego dnia każdego miesiąca. Zgodnie z § 19 umowy niespłacenie przez kredytobiorców części albo całości raty w terminie umownym powodowało, że należność taka staje się zadłużeniem przeterminowanym uprawniającym bank do pobierania odsetek dla kredytów przeterminowanych, stopa tych odsetek nie może być wyższa niż 4-krotność kredytu lombardowego NBP. Strony ustaliły także w § 23 umowy, że skutkiem niedokonania spłaty dwóch kolejnych rat w terminach określonych będzie uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

(dowód: umowa k. 126-130 akt)

E. i T. K. (2) nie wywiązywali się z bieżącej spłaty kredytu, w związku z czym zawarli z powodem aneks do umowy w dniu 28/01/2011, a nadto podpisali z powodem ugody w dniu 16 listopada 2012 roku oraz następną w dniu 22 kwietnia 2014 roku, w których powód umożliwił im restrukturyzację kredytu. Pozwani w dalszym ciągu nie uiszczali terminowo należności, wobec czego powód odrębnymi pismami z dnia 27 grudnia 2016 roku doręczonymi obojgu pozwany w dniu 11 stycznia 2017 roku wypowiedział im umowę kredytu.

(dowód: wypowiedzenie umowy z dowodami doręczeń k. 118-121 akt, aneks k. 122, ugody k. 138- 145 akt, wnioski o restrukturyzację k. 156 – 159 akt)

W dniu 20 marca 2017 roku powodowy bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych. Wynika z niego, że pozwani posiadają wobec banku wymagalne zadłużenie na kwotę 276.354,98 złotych, na którą składała się należność główna w wysokości 237.122,61 złotych oraz odsetki umowne liczone od 24 lutego 2015 roku do 20 marca 2017 roku w kwocie 39.232,37 złotych.

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych, k. 4 akt)

T. i E. K. posiadają również inne zobowiązania finansowe z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, m.in. drugi kredyt w banku powoda, kredyty w bankach (...) (18.000 złotych) i (...) (20.000 złotych). Nadto mają pożyczki w P. i B. P. i innych podmiotach (tzw. chwilówki) – w tych na sumę łączną ok. 70 tys. zł - i spłacają je na sumę łączną po ok. 1500 zł co miesiąc. Miesięcznie na rzecz S. C. Bank (...) pozwani spłacają po 1200 zł łącznie. Pozwani starają się o restrukturyzację wszystkich innych zobowiązań poprzez negocjowanie warunków spłaty bądź wnioskując o rozkładanie zasądzonych świadczeń na raty. W październiku 2016 roku pozwani spłacili na poczet swoich zobowiązań wobec wierzycieli łącznie ponad 2.000 złotych. W poprzednich dwóch miesiącach również dokonywali regularnych wpłat na poczet wymagalnych długów. Druga należność wobec powodowego banku (kredyt w euro) została objęta innym wyrokiem wydanym przez tut. Sąd. Przeciwko pozwanej obecnie istnieje jeden tytuł wykonawczy; wierzycielem jest (...) SA na sumę nal. głównej 4850 zł. Przeciwko pozwanemu tytułu wykonawczego nie ma (są 3 tytuły egzekucyjne).

(dowód: wyrok z uzasadnieniem w sprawie o sygn. akt X C 2671/16 Sądu Rejonowego

w Toruniu, k. 189-192; nakaz zapłaty X Nc 4896/17 Sądu Rejonowego w Toruniu, k. 193 akt, pismo komornika k. 194 akt, potwierdzenia przelewów k. 199-215 akt, pisma k. 195-196 akt, przesłuchanie pozwanej e-protokół z 30 10 217r. g. 00.06.16 i dalej)

Dochód obojga małżonków w 2015 roku wyniósł łącznie 98.967,20 złotych. T. K. (1) od dnia 16 września 2015 roku jest zatrudniony na pełen etat jako operator żurawia z wynagrodzeniem w wysokości 25 złotych brutto za godzinę. Jego miesięczny dochód netto wynosi obecnie około 8.000 złotych, zaś w okresie zimowym nieco mniej. E. K. nie pracuje od września 2015 roku, przy czym od 2012 roku przebywała na urlopie wychowawczym. Obecnie nie uzyskuje żadnego dochodu. Małżonkowie mają dwójkę dzieci w wieku 14 i 6 lat. Starsze dziecko uczęszcza do gimnazjum, zaś młodsze do przedszkola. Średni miesięczny koszt utrzymania rodziny wynosi ok. 2.000 złotych, domu ok. 1500 zł. Pozwana zamierza podjąć prace w przyszłym roku, gdy młodsze dziecko pójdzie do szkoły. Niegdyś była rejestratorką w przychodni zdrowia.

(dowód: Pit-37 za 2015 rok, k. 160-165 akt, umowa o pracę, k. 197-198 akt, zaświadczenia, k. 217-218 akt, załącznik do świadectwa pracy k. 216 akt, przesłuchanie pozwanej e-protokół z 30 10 217r. g. 00.09.12 i dalej)

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie stan faktyczny ostatecznie (po piśmie z k. 167 akt) okazał się być bezsporny w zakresie dotyczącym zasadności dochodzonego pozwem roszczenia głównego i jego wysokości. Strona pozwana nie kwestionowała już bowiem okoliczności podniesionych przez powoda.

Powyższych ustaleń sąd dokonał na podstawie złożonych przez strony dokumentów oraz przesłuchania pozwanej. Sąd za wiarygodne uznał zaofiarowane przez obie strony dokumenty, nie zostały one bowiem zakwestionowane przez przeciwnika. Dowód z przesłuchania pozwanej też sąd uznał za wiarygodny, bowiem strona powodowa nie wykazała kontrdowodem by stan rzeczy był inny niż twierdziła pozwana.

W omawianej sprawie strony zawarły umowę kredytu bankowego. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe (tj. Dz.U. 2017.1876), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony w sprawie cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Obie strony obowiązane są wywiązać się z zawartego kontraktu.

Niespornie pozwani zawarli z powodem omówioną wyżej umowę o kredyt, uchybili obowiązkom wnoszenia w terminie rat (mimo restrukturyzacji kredytu, zawarcia dwóch ugód i aneksu). Bezspornie też – wobec zalegania ze spłatą dwóch kolejnych rat - umowa została pozwany wypowiedziana ze skutkiem na 11 lutego 2017 /k. 118-121 akt/. Powyższe znajdowało oparcie w § 23 umowy k. 128 v akt. Rozwiązanie umowy skutkowało obowiązkiem całkowitej spłaty wierzytelności (§26).

Spór między stronami dotyczył głównie kwestii dopuszczalności rozłożenia na raty dochodzonego świadczenia. Strona powodowa nie kwestionowała okoliczności podniesionych przez pozwanych dotyczących ich sytuacji majątkowej. Pozwani zaoferowali dowody w postaci stosownych dokumentów wskazujące na to, że posiadają liczne zobowiązania finansowe wobec różnych podmiotów, które starają się w miarę możliwości spłacać. Przedstawili również dowody (w postaci dokumentów oraz przesłuchania pozwanej) na okoliczność wysokości osiąganego przez nich dochodu oraz ponoszonych wydatków. Powód jak wyżej wskazano, tych dowodów skutecznie nie podważył. Ponieważ ostatecznie pozwani uznali wysokość długu, to na mocy art. 471 kc w zw. z art. 69 cyt. ustawy Prawo bankowe Sąd -co do należności głównej -orzekł jak w punktach 2 i 3 wyroku. Odsetki zasądzone zostały w wysokości przewidzianej art. 481 kc, bowiem z chwilą skutecznego wypowiedzenia umowy umowa ta przestaje obowiązywać, a jej warunki przestają strony łączyć. W tym stanie rzeczy odsetki od podlegającej zwrotowi wierzytelności są bezsprzecznie powodowi należne, ale są to już odsetki ustawowe za opóźnienie, a nie odsetki umowne. Dlatego z mocy art. 481 kc Sąd orzekł jak w punkcie 3 i odsetki ustawowe za opóźnienie zostały zasądzone od dnia 21 marca 2017 (tak pozew) do dnia poprzedzającego wydanie wyroku, a następnie od poszczególnych rat w razie uchybienia terminom ich płatności. W pozostałej części żądanie pozwu (tj. w zakresie odsetek) Sąd w punkcie 4 oddalił.

W punkcie 1 orzeczenia Sąd uchylił wydany w postępowaniu nakazowym nakaz zapłaty i na podstawie art. 496 kpc orzekł ponownie o żądaniu pozwu z uwagi na rozłożenie świadczenia na raty. Zgodnie bowiem z zasadą prawną wynikająca z uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 roku (sygn. akt III PZP 11/700), rozkładając z mocy prawa art. 320 kpc zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie tego przepisu - odmówić przyznania wierzycielowi odsetek, ale jedynie za okres do dnia wydania wyroku zasądzonego świadczenie; Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma ten bowiem skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat.

Przechodząc do przedstawienia motywów, którymi kierował się Sąd przy rozłożeniu na raty sum zasądzonych w punktach 2 i 3 wyroku, należy wpieryw przywołać treść art. 320 kpc. Zgodnie z nim w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie (...). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014 roku (sygn. akt V CSK 302/14, Legalis 1002401) stwierdzono, że przepis art. 320 kpc określa szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji. Mimo umiejscowienia go wśród przepisów postępowania, ma on charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego i w tym zakresie jest konstytutywny. Z treści tego uregulowania wynika jego szczególna, wyjątkowa natura, której konsekwencją jest możliwość stosowania go w razie zaistnienia szczególnie uzasadnionych wypadków, należących do sfery majątkowej pozwanego. Rzeczą pozwanego jest wykazanie istnienia tych wypadków.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie taki szczególnie uzasadniony wypadek zachodził. Pozwani nie posiadają bowiem możliwości zarobkowych pozwalających im na jednorazową spłatę całego świadczenia, byłoby to też trudne do osiągnięcia przez powoda w trybie egzekucyjnym. Powód sprzeciwił się wnioskowi pozwanych – zob. k. 55

– wskazując, iż ci nie przedstawili dokumentów na okoliczność swej trudnej sytuacji. W dalszym toku procesu pozwani jednak te dokumenty złożyli. Nie ulega jednak wątpliwości, że w ostatnim czasie podjęli rzeczywiste starania zmierzające do uregulowania ich sytuacji majątkowej i zaspokojenia wierzycieli, w tym i powoda. Pozwani starają się spłacić swoje zobowiązania, nie pozostają bierni i bezczynni. Taka postawa zdaniem sądu zasługuje na to, aby i w tej sprawie umożliwić pozwanym spłatę długu w przystępnej dla nich formie. Bezspornie pozwani mają wiele zobowiązań, ale wykonalnych jest tylko jedno (dług pozwanej na niecałe 5 tys. zł plus odsetki). W ostatnich miesiącach dokonywali oni systematycznych wpłat na poczet wymagalnych długów. Obecne możliwości zarobkowe pozwalają im na przeznaczanie na ten cel na chwilę obecną kwoty ok. 3700 zł na rzecz wszystkich wierzycieli. Na rzecz Banku (...) spłacają 1200 zł, na rzecz innych parających się udzielaniem kredytów placówek po ok. 1.500 zł. Jest to już razem 2700 zł. Pozwani na utrzymanie domu wydatkują po 1500 zł, a na utrzymanie swoje i 2 dzieci ok. 2000 zł. Łącznie ich wydatki to kwota 6200 zł. Pozwany -wg pozwanej -w okresie zimowym zarabia nieco mniej niż w pozostałym okresie (wtedy ma 8000 zł), ale nie ma chyba podstaw aby przyjąć że dochody te spadają o 2000 zł. Do pomyślenia – wg zasad doświadczenia życiowego – jest przyjęcie, że zarobki pozwanego oscylują w sezonie zimowym w granicach 7 tys. zł. Taki dochód daje rękojmię tego, że obciążające ich zobowiązania – w tym dług wobec powoda - pozwani będą w dalszym ciągu spłacać. Wprawdzie przedmiotowy kredyt był zabezpieczony hipotecznie na nieruchomości, na której zamieszkuje rodzina pozwanych, jednak interes powoda w tym wypadku nie sprzeciwiał się uwzględnieniu wniosku (zresztą tryb wystąpienia powoda w sprawie o zapłatę i forma oznaczona w pozwie, wskazują na to, że powód jest zainteresowany przede wszystkim regularną spłatą). Nie bez znaczenia jest też fakt, iż udzielając kredytu powód liczył się z tym, że swoje wobec banku zobowiązanie pozwani zrealizują w dość długim okresie czasu. Spłata kredytu nastąpić bowiem miała do 2037 roku, tj. miał trwać aż 30 lat. Dlatego zdaniem sądu skorzystanie z dobrodziejstwa art. 320 kpc nie naruszy interesu powoda. Razem wszystkich rat będzie 149, co oznacza, że koniec ich spłaty przypadnie za ok. 12 lat. Nastąpi to i tak szybciej, aniżeli przewidywał harmonogram spłat rat kredytu.

Należy też zauważyć, że jeżeli pozwani nie będą spłacać ustalonych w wyroku rat, powód w będzie mógł skorzystać z zabezpieczenia hipotecznego. W konsekwencji Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie dopuszczalnym jest skorzystanie z możliwości przewidzianej w art. 320 kpc, bowiem nie narusza to interesu powoda i leży w interesie pozwanych.

Ustalając ilość i wysokość rat, Sąd miał na uwadze iż powód nie domagał się odsetek za opóźnienie od całej sumy zadłużenia. Powód domagał się zapłaty 276.354,98 zł, a odsetek od sumy 237.122,61 zł. Tym samym nie dochodził żadnych odsetek od kwoty 39.232,37 zł. To uniemożliwiało zasądzenie -od rat odnoszących się do kwoty 39.232,37 - odsetek w razie uchybienia terminom płatności tych rat. Inaczej Sąd wyszedłby ponad żądanie pozwu.

Dlatego zasadzoną należność Sąd podzielił na 2 części – o jednej orzekł w punkcie 2, o drugiej w punkcie 3 wyroku.

W punkcie 2 sąd orzekł o należności 39.232,37 zł od której powód nie żądał odsetek. Na spłatę tej należności wyznaczono 30 miesięcy. Pierwszych 12 rat sąd ustalił na sumę po 1000 zł miesięcznie, uznając iż przez pierwszy rok spłata takiej kwoty pozostaje w zasięgu możliwości finansowych pozwanych. Obecnie pozwani posiadają liczne długi, jednak większość to tzw. chwilówki, które z samej nazwy winny być spłacone w nieodległym czasie i zwykle opiekują one na kwoty niższego nieco rzędu. Ponadto w najbliższym czasie niewątpliwie winna zmienić się sytuacja życiowa pozwanej, która powinna zintensyfikować starania zamierzające ku podjęciu przez nią pracy zarobkowej. Osoba będąca w tak trudnej sytuacji finansowej jak pozwana nie może pozwolić sobie na pozostawianie bez dochodu. Jawiłoby się to jako absolutnie niezrozumiałe. Pozwana nie ma przeciwwskazań do podjęcia pracy, zatem bez wątpienia pracę tę podjąć musi. Oznacza to, że z upływem kolejnych miesięcy możliwości finansowe pozwanych będą wzrastać, zaś długi winny stopniowo maleć. Kierując się tą perspektywą Sąd ustalił, że pierwszych 12 rat będzie płatnych po 1.000 złotych, zaś następnych 17 płatnych będzie po 1.500 złotych. Trzydziesta rata (ostatnia spośród rat od których nie są należne odsetki) wyniesie 1.732,37 złotych. Po spłaceniu tego długu – pozwani przystąpić będą mogli do spłaty pozostałych rat. Są one na sumę łączną 237.122,61 zł, którą to kwotę Sąd rozłożył na 119 miesięcznych rat. Uchybienie terminowi spłaty tych rat skutkować już będzie naliczeniem odsetek ustawowych za opóźnienie od każdej raty osobno. Należność zasądzona punktem 3 wyroku obejmuje też odsetki za opóźnienie liczone od 21 marca 2017 do dnia poprzedzającego dzień wyrokowania, a odsetki te zostaną zapłacone przez pozwanych wraz z ostatnią ratą.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punktach 2 i 3 wyroku z mocy art. 320 kpc i w związku z wyżej powołanymi przepisami KC i ustawy Prawo bankowe.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 5 wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Na koszty te złożyła się opłata od pozwu 2.695 zł wraz z opłatą od pełnomocnictwa 17 zł i opłatą za uwierzytelnienie pełnomocnictwa przez notariusza - 1,23 zł. Razem 2713,23 zł.

W punkcie 6 wyroku kosztami sądowymi w postaci opłaty od zarzutów, od których uiszczenia pozwani byli zwolnieni, Sąd obciążył Skarb Państwa, bowiem nie było podstaw by sumę tą pobrać od powoda (art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016.623)).